

Təsdiq edirəm:
Biznes mühiti və beynəlxalq
reytinglər üzrə Komissiyanın sədri,
Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin
birinci müavini Yaqub Eyyubov

05.03.2021-ci il

**Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Effektiv idarəetmə və makroiqtisadi göstəricilər işçi qrupunun
2021-ci il üçün Fəaliyyət Planı**

Sıra №-si	İndikatorlar	Mövcud vəziyyət (2019-2020-ci illər üzrə)	Metodologiya	Görüləcək tədbirlər	Son icra müddəti	İcra orqanları	Məsul şəxslər
Qlobal Rəqabətlik Hesabatı							
1.	1.06 Bütçə şəffaflığı	71-ci yer, 34 bal	Bu indikator dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri ilə bağlı ictimaiyyətə hansı səviyyədə məlumat verildiyini əks etdirən Açıq Bütçə İndeksidir və 20 əsas meyarın dəyərləndirilməsi nəticəsində müəyyən edilir. Qiymətləndirmə 0 (aşağı) – 100 (yüksək) bal amplitudası üzrə həyata keçirilir.	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. Açıq Bütçə İndeksi metodologiyasına uyğun olaraq bütçə şəffaflığının təmin edilməsi üçün zəruri olan bütçə məlumatlarının ictimaiyyətə açıqlanması; 2. Dövlət Neft Fondunun 2020-ci ildə fəaliyyəti barədə, o cümlədən büdcəsinin icrası ilə bağlı hesabatın Azərbaycan və ingilis dillərində Fondun internet sahifəsində yerləşdirilməsi, Fondun rəsmi sosial media hesablarında (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn) bu barədə məlumatların paylaşılması və e-mail vasitəsilə yerli media qurumlarına press-revizlərin göndərilməsi ilə ictimaiyyətin məlumatlandırılması, aidiyyəti dövlət qurumlarına, Azərbaycanın xaricdəki	01.10.2021 01.04.2021	Maliyyə Nazirliyi, Dövlət Neft Fondu	Aliyə Hacıyeva, Müşviq Bayramov

				<p>səfirliklərinə, ölkənin universitet və kitabxanalarına, habelə ölkədə fəaliyyət göstərən xarici ölkə səfirliklərinə, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinə və Fondun xarici tərəfdaşlarına çap olunmuş hesabatların göndərilməsi;</p> <p>3. Dövlət Neft Fondunun gəlir və xərcləri barədə rüblük məlumatların Fondun internet sahifəsində yayımlanması, Fondun rəsmi sosial media hesablarında (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn) bu barədə məlumatların paylaşılması və yerli media qurumlarına e-mail vasitəsilə press-revizlərin göndərilməsilə ictimaiyyətin məlumatlandırılması.</p>	Hər rüb		
2.	1.10 Dövlət tənzimlənməsi yükü	3-cü yer, 5,3 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən Rəhbərlərin Rəyi Sorğusunda "Ölkənizdə inzibati tələblərə (məs: icazələr, qaydalar, hesabatlar) riayət etmək bizneslər üçün nə dərəcədə ağırdır?" sualına cavab [1= çox ağırdır; 7= heç ağır deyil].	Dövlət tənzimlənməsi yükünün optimallaşdırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi ilə bağlı aidiyyəti qurum tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi, görülən işlər barədə məlumatların KİV-də və sosial şəbəkələrdə yayımlanması və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən həmin quruma zəruri dəstəyin göstərilməsi.	Mütəmadi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Elvin Camalov
3.	4.01 İnflyasiya, illik % dəyişməsi	123-cü yer, 7,6%	İstehlakçı Qiymətləri İndeksində illik faiz dəyişməsi. Yüksək inflyasiyanın və deflyasiyanın mənfi təsirlərini nəzərə almaq üçün inflyasiya U-şəkilli funksiya vasitəsilə normallaşdırılır. İnflyasiya faizi 0,5 və 4 aralığında olan ölkələr mümkün ən yüksək 100 qiymətini alır. Bu intervaldan kənarında qiymətlər optimal dəyərlə faktiki artırılmış dəyər arasında xətti olaraq azalır.	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurum tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən həmin quruma zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. İnflyasiyanın hədəf diapazonunda qorunub saxlanması üçün zəruri tədbirlərin görülməsi;</p> <p>2. Bu alt-indikatorla Azərbaycanla bağlı göstəricinin müvafiq metodologiyasının tələbləri baxımından araşdırılması, "International Monetary Fund, World Economic Outlook database" bazasındakı 2018-2020-ci illər üzrə müvafiq göstəricinin mövcud vəziyyət əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi və bu barədə hesabatın hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi;</p>	Mütəmadi	Mərkəzi Bank	Ziya Əliyev

				<p>3. Qeyd olunan alt-indikator üzrə beynəlxalq təşkilatın (International Monetary Fund) informasiya ehtiyatlarında dəyişikliklərin edilməsinə zərurət yarandıqda, bu dəyişikliklərin aparılması ilə əlaqədar lazımi tədbirlərin görülməsi və həmin dəyişikliklər üzrə real statistik məlumatların beynəlxalq reyting təşkilatına (World Economic Forum) çatdırılması.</p>	01.05.2021			
4.	4.02 Borc dinamikası	64-cü yer, 50 bal	<p>Bu göstərici borc dəyişikliyinə minimum və maksimum normallaşdırılmasına əsaslanır. Borc dəyişmələrini 0-dan 100-ədək olan şkalada ifadə etmək üçün hər bir ölkə üzrə müəyyən bir kateqoriya təyin edilir, kateqoriya isə limitləri müəyyən edir. Kateqoriya 3 meyarla bölünür: ümumi kredit reytingi, dövlət borcunun ÜDM-ə nisbəti və ölkənin təsnifat dərəcəsi (1 – inkişaf etmiş ölkə olduqda, 0 – zəif inkişaf etmiş ölkə olduqda). Ölkənin ümumi kredit reytingi hər ölkə üzrə Fitch, Standard and Poor's (S&P) və Moody's təşkilatlarının verdiyi reytinglərin ədədi ortası kimi hesablanır.</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurum tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən həmin quruma zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. "Azərbaycan Respublikasında dövlət borcunun idarə edilməsinə dair orta və uzun müddət üçün Strategiya"ya uyğun olaraq dövlət borcunun dayanıqlılığının təmin edilməsi üzrə tədbirlərin davam etdirilməsi;</p> <p>2. Bu alt-indikatorla Azərbaycanla bağlı göstəricinin müvafiq metodologiyasının tələbləri baxımından araşdırılması, həmin göstəricinin mövcud vəziyyət əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi və bu barədə hesabatın hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi;</p> <p>3. Hesabatı hazırlayan ekspert və ya qiymətləndirmə qrupu ilə əməkdaşlığın qurulması və ölkədə mövcud göstərici barədə dəqiq məlumatların Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyi ilə razılaşdırılmaqla onlara çatdırılması.</p>	Mütəmadi	01.05.2021	Maliyyə Nazirliyi	Aliyə Hacıyeva
					01.06.2021			

5.	<p>10.01 Ümumi daxili məhsul</p> <p>10.02 Məhsul və xidmətlərin idxalı</p>	<p>69-cu yer, 160 mlrd. dollar</p> <p>83-cü yer, 38,9%</p>	<p>Alıcılıq qabiliyyəti pariteti ilə qiymətləndirilən ümumi daxili məhsul, milyard dollarla</p> <p>Bu indikator xaricdən əldə edilən məhsul və xidmətlərin dəyərinin ümumi daxili məhsulda faizlə çəkisini əks etdirir. İdxal məhsulun, fraxtın, sığortanın, nəqliyyatın, səyahətin, royaltinin, lisenziya haqları və kommunikasiyanın, tikinti, maliyyə, informasiya, biznes, şəxsi və dövlət xidmətləri kimi digər xidmətlərin dəyərini özündə əks etdirir. Buraya işçilərin kompensasiyası, investisiya gəlirləri və transfer ödənişləri aid edilmir.</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. Bu alt-indikatorların Azərbaycanla bağlı göstəricilərinin müvafiq metodologiyanın tələbləri baxımından araşdırılması, hesabatdakı göstəricilərin mövcud vəziyyət əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi və həmin göstəricilərin yaxşılaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanaraq aparılmış araşdırma və qiymətləndirmənin nəticələri barədə hesabatla birlikdə Komissiyaya təqdim olunması;</p> <p>2. Qeyd olunan alt-indikatorlar üzrə real statistik məlumatların aidiyyəti beynəlxalq təşkilatlara ("International Monetary Fund, World Economic Outlook database" və "World Trade Organization (WTO), WTO Statistics Database, accessed") çatdırılması və beynəlxalq təşkilatların informasiya ehtiyatlarında müvafiq dəyişikliklərin edilməsinin təşkil olunması.</p>	<p>01.05.2021</p> <p>01.06.2021</p>	<p>Mərkəzi Bank, Dövlət Statistika Komitəsi</p>	<p>Ziya Əliyev, Nuru Süleymanov</p>
<i>İqtisadi Azadlıq İndeksi</i>							
6.	<p>3.3 Monetar azadlıq</p>	<p>153-cü yer, 69,8 bal</p>	<p>Monetar azadlıq komponenti iki alt-faktora əsaslanır:</p> <p>1. Son üç ilin orta inflyasiya dərəcəsi;</p> <p>2. Qiymətlərin tənzimlənmə səviyyəsi.</p> <p>Son 3 ilin orta inflyasiya göstəricisindən qiymətlərə nəzarət səviyyəsindən asılı olaraq 20 bala qədər çıxılır və ümumi monetar azadlıq indeksi tapılır.</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurum tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən həmin quruma zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. Dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinə uyğun olaraq, qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən bir sıra sahələrin liberallaşdırılması və qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) siyahısının optimallaşdırılması üçün təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi;</p> <p>2. Bu sahədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi.</p>	<p>01.07.2021</p> <p>Mütəmadi</p>	<p>Tarif (qiymət) Şurası</p>	<p>Ceyhun Nəcəfov</p>

Qlobal İnnovasiyalar İndeksi

7.	1.1.2 Hökumətin effektivliyi	78-ci yer, 47,9 bal	Bu göstərici ictimai xidmətlərin və dövlət qulluğunun keyfiyyətini, siyasi təzyiqlərdən asılılıq dərəcəsini, siyasətin formalaşmasını və həyata keçirilmə keyfiyyətini, habelə hökumətin bu siyasətlərə sadıq qalma etibarını əks etdirir. Göstəricilər standartlaşdırılmışdır.	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. Bu alt-indikatorların Azərbaycanla bağlı göstəricilərinin müvafiq metodologiyanın tələbləri baxımından araşdırılması, hesabatdakı göstəricilərin mövcud vəziyyət əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi və həmin göstəricilərin yaxşılaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanaraq aparılmış araşdırma və qiymətləndirmənin nəticələri barədə hesabatla birlikdə Komissiyaya təqdim olunması; 2. Qeyd olunan alt-indikatorlar üzrə real statistik məlumatların aidiyyəti beynəlxalq təşkilatlara çatdırılması və onların informasiya ehtiyatlarında müvafiq dəyişikliklərin edilməsinin təşkil olunması.	01.05.2021	Mərkəzi Bank, Dövlət Statistika Komitəsi	Ziya Əliyev, Nuru Süleymanov
	1.2.1 Tənzimləmə keyfiyyəti	98-ci yer, 31,7 bal	Bu göstərici hökumətin özəl sektorun inkişafına imkan verən və təşviq edən düzgün siyasət və qaydalar formalaşdırmaq və tətbiq etmək qabiliyyətini əks etdirir. Göstəricilər standartlaşdırılmışdır.		01.06.2021		

Leqatum Rifah İndeksi

8.	1. İnvestisiya mühiti	50-ci yer, 61,79 bal	Leqatum Rifah İndeksi, 66 siyasət mərkəzli element əsasında formalaşdırılmış 12 komponentdən ibarətdir. Hər komponentin 5-7 elementi və hər elementin 1-8 arasında göstəricisi var. 1. “İnvestisiya mühiti” mülkiyyət hüquqları, investorların hüquqları, müqavilələrin icrası yolu ilə investisiyaların adekvat qorunması dərəcəsini, sərmayə üçün yerli və beynəlxalq kapitalın mövcudluğunu ölçür və aşağıdakı alt-faktorlara əsaslanır: - mülkiyyət hüquqları; - investorların hüquqlarının qorunması; - müqavilələrin icrası; - ekosistemin maliyyələşdirilməsi; - beynəlxalq investisiya məhdudiyətləri.	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. “Leqatum Rifah İndeksi 2020” hesabatının Azərbaycanla bağlı göstəricilərinin (“İnvestisiya mühiti”, “Bazara giriş və infrastruktur”, “İqtisadi keyfiyyət” və “İdarəetmə”) müvafiq metodologiyanın tələbləri baxımından araşdırılması və həmin göstəricilərin mövcud vəziyyət əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi; 2. Bu bölmənin 1-ci bəndində qeyd olunan göstəricilər üzrə aidiyyəti beynəlxalq təşkilatla (“The Legatum Institute”) əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılması və onlayn video-konfrans formatında müzakirələrin aparılması;	01.04.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi	Ziya Əliyev, Elvin Camalov

	2. Bazara giriş və infrastruktur	78-ci yer, 57,47 bal	2. "Bazara giriş və infrastruktur" komponenti ticarətə imkan yaradan infrastrukturun keyfiyyətini, eləcə də mal və xidmətlər bazarındaki təhrifləri ölçür.	3. Bu bölmənin 1-ci və 2-ci bəndlərində qeyd olunan tədbirlərin icrasının yekunu olaraq, müvafiq göstəricilərin daha da yaxşılaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanaraq görülmüş işlər, o cümlədən aparılmış araşdırma və qiymətləndirmənin nəticələri barədə hesabatla birlikdə Komissiyaya təqdim edilməsi.	01.06.2021		
	3. İqtisadi keyfiyyət	83-cü yer, 48,56 bal	3. "İqtisadi keyfiyyət" komponenti ölkə iqtisadiyyatının nə dərəcədə güclü olduğunu (maliyyə dayanıqlılığını və makroiqtisadi sabitliyini), eləcə də maddi nemətlərin yaradılması baxımından (məhsuldarlıq, rəqabətlik və dinamizm) nə dərəcədə yaxşı təchiz edilmiş olduğunu müəyyən edir. Bu göstərici, eyni zamanda işçi qüvvəsinin cəlb edilmiş dərəcəsini və istehsal edilən mal və xidmətlərin müxtəlifliyini əks etdirir.				
	4. İdarəetmə	110-cu yer, 41,3 bal	4. "İdarəetmə" komponenti hökumətə nəzarət və məhdudiyyətlərin səviyyəsini, eləcə də idarəetmənin effektivliyini ölçür. İdarəetmə 6 alt-faktora əsaslanır: - icra məhdudiyyətləri; - siyasi hesabatlılıq; - qanunun aliliyi; - hökumətin dürüstlüyü; - hökumətin effektivliyi; - tənzimləmənin keyfiyyəti.				

Yerli və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığın gücləndirilməsi

9.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Beynəlxalq reytinglər üzrə sorğularda iştirak edən şirkətlərlə (rezident və qeyri-rezident) müvafiq sahədə mütəmadi əməkdaşlığın təmin olunması.	Mart-iyun 2021-ci il	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri
10.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Hesabatı hazırlayan ekspert və ya qiymətləndirmə qrupu ilə əməkdaşlığın qurulması və ölkədə mövcud göstərici və ya qanunvericilik tələbi barədə dəqiq məlumatların Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyi ilə razılaşdırılmaqla onlara çatdırılması.	Mart-iyun 2021-ci il	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri